

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 398/LIV/09
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 16 grudnia 2009 r.

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

***ŁOMŻYŃSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ
NA 2010 ROK***

Łomża 2010 rok

„W dziedzinie życia gospodarczego przyjmuje się zasadę, że alkohol jest specyficznym, odmiennym od innych produktów towarem.

Wymaga specjalnych regulacji prawno – administracyjnych oraz finansowych, umożliwiających wyższy stopień kontroli niż ta, która obowiązuje w systemie wolnorynkowym wobec innych produktów(...)”

*Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*

I. WPROWADZENIE

“Łomżyński Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej” obejmuje zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.

Podstawę prawną opracowania **”Programu”** stanowi:

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U z 2002 r. 147.1231 – tekst jednolity /ze zmianami/

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. 2005 r. Nr 179, poz.1485/

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz. U. 2005 r. Nr 180, poz.1493/

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przedstawiony poniżej „Program...” został opracowany przez Stanowisko ds. Zdrowia i Rozwiązywania Problemów Patologii Społecznej Urzędu Miejskiego w Łomży przy udziale Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży oraz Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Łomży (w zakresie zasad wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych).

Z uwagi na niejednokrotne powiązanie problemów alkoholowych z zażywaniem środków psychoaktywnych, niniejszy „Program ...” został rozszerzony o dodatkowe zadania wynikające z *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii* a także elementy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Art.4 ¹ ust.1 pkt 3 *Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 2002 roku Nr 147 poz.1231 – tekst jednolity z późniejszymi zmianami/* Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. „Zadania te obejmują: (...) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej **w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie** w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i integracji ze środowiskiem lokalnym.”

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Diagnoza środowiska powstała na podstawie wskaźników PARPA oraz informacji udzielonych przez instytucje i organizacje pozarządowe zajmujące się profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocą w rodzinie.

W Łomży, cyklicznie co 2 lata, prowadzone są badania pod kątem zagrożenia patologią (alkohol, narkotyki, nikotynizm, przemoc rówieśnicza, uzależnienie od komputera i internetu, cyberprzemocy) wśród dzieci i młodzieży (kolejne badania zostaną przeprowadzone jesienią 2010 roku).

1. SKALA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH WŚRÓD MIESZKAŃCÓW MIASTA ŁOMŻY.

Liczba mieszkańców miasta Łomży : 63.368 (wg stanu na dzień 30.06.2009r, dane uzyskane z Urzędu Statystycznego w Łomży)

L.p.	Kategoria	Udział danej kategorii wg. wskaźników PARPA	W Polsce 38,6 mln. mieszkańców	W mieście Łomża 63.368 mieszkańców
1.	Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok.2 % - 3 %	ok. 800 tysięcy	ok. 1.600 (1.267 – 1.901)
2.	Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok.4 % - 5 %	ok. 1,5 mln	ok. 2.800 (2.534 – 3.168)
3.	Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4 % - 5 %	ok. 1,5 mln	ok. 2.800 (2.534 – 3.168)
4.	Osoby pijące szkodliwie	5 – 7 %	2 – 2,5 mln	ok. 3.800 (3.168 - 4.435)
5.	Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin 20 – 30 % trzeźwej przemocy	Razem ok. 2 mln dorosłych i dzieci	ok. 15.000 (12.673 – 19.010)

Powyższe dane szacunkowe, ukazują skalę występowania problemów alkoholowych w Łomży. Sumując wiersze od 1 - 4 w/w tabeli, należy przyjąć, że około 11.000 osób (ponad 17 % wszystkich mieszkańców miasta Łomży) to grupa, w której występują problemy alkoholowe. Natomiast ok 15.000 osób, to ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym. Dlatego też należy przyjąć, że szczególnie te grupy powinno się objąć działaniami w ramach „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej na 2010 rok.”

a) RYNEK ALKOHOLOWY

(wg. informacji z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Łomży)

Liczba punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

	Poza miejscem sprzedaży /sklepy/ w tym:	W miejscu sprzedaży /gastromia/ w tym:
Ogółem	101	60
do 4,5 % i piwo	101	59
od 4,5 % do 18 %	25	24
Powyżej 18 %	25	38

Maksymalna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających **powyżej 4,5 % alkoholu** (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia wynosi:

- poza miejscem sprzedaży w ilości **25** punktów,
- w miejscu sprzedaży w ilości **65** punktów

(*Uchwała Nr 38/ X/03 Rady Miejskiej Łomży z dnia: dnia 31 marca 2003r. w sprawie: ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży; Uchwała NR 259/XXXVIII/08 Rady Miejskiej Łomży z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie: zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży*)

Biorąc pod uwagę łączną liczbę sklepów i lokali gastronomicznych, na 1 punkt prowadzący na terenie Łomży sprzedaż napojów alkoholowych przypada 393 osoby (63.368 mieszkańców : 161 punktów sprzedaży = 393 osoby)

W 2009 roku wydano:

- 50 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 53 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży

Z posiadanych protokołów z przeprowadzonych kontroli w 2009 roku z zakresu przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynikają następujące nieprawidłowości:

- tabliczki informujące o zakazie sprzedaży alkoholu oraz jego szkodliwości umieszczone są w niewidocznym miejscu, bądź zupełny ich brak w danej placówce,;
- spożywanie alkoholu w okolicach placówki.

Ze względu na zabronioną sprzedaż alkoholu osobom nieletnim nie zostało cofnięte żadne zezwolenie. Ze względu na brak terminowej opłaty w roku 2009 stwierdzono wygaśnięcie 4 zezwoleń.

b) MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W ŁOMŻY /wg stanu na dzień 30.06.2009r/

W ramach ograniczenia dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży do 18 lat prowadzone są kontrole punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W I półroczu 2009 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła kontrole 102 punktów.

W I półroczu 2009r. Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Łomży złożył do MKRPA 59 wniosków o wydanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z Uchwałami Rady Miejskiej.

W omawianym okresie MKRPA w Łomży dokonała 59 oględzin miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w sprawach o wydanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydała 101 postanowień (wszystkie pozytywne).

Do MKRPA w Łomży w I półroczu wpłynęło 23 nowe wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe.

c) KOMENDA MIEJSKA POLICJI W ŁOMŻY (od stycznia do września 2009 roku)

Dane dotyczące przemocy w rodzinie:

- liczba interwencji domowych (ogółem) -1528
- liczba sporządzonych notatek urzędowych o przemocy w rodzinie (NIBIESKA KARTA) - 259
  - miasto- 156; • wieś- 103
- liczba przeprowadzonych w wyniku przemocy domowej ogółem - 572, w tym :
  - kobiety- 270; • mężczyźni – 248; • nieletni – 2
- liczba sprawców przemocy domowej zatrzymanych ogółem – 97
  - kobiety- 3; • mężczyźni- 94; • nieletni- 0
- liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu ogółem - 119
  - kobiety- 2; • mężczyźni - 117; • nieletni- 0
- przewiezionych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - 82
  - kobiety- 2; • mężczyźni- 80, • nieletni- 0
- liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej (art. 207kk)
  - wszczętych - 44; • stwierdzonych - 37; • zakończonych - 45
    - liczba informacji przesłanych do ośrodków pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych wykonujących zadania zlecone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oraz innych placówek – 336

Dane dotyczące problemów alkoholowych:

Dane dotyczące naruszenia przepisów art. 43 ust.1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i p/działaniu alkoholizmowi- spożywane alkoholu w miejscu publicznym (dane dotyczą miasta Łomży)

Ilość sprawców wykroczenia z art. 43 ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - 860

- wnioski do Sądu Grodzkiego – 86
- mandaty- 413
- pouczenia- 361

Dane dotyczące naruszenia przepisów ruchu drogowego

Ilość naruszających przepisy art.87 kw i 178 kk (dane z miasta Łomży)

Art.87 §1 kw- 26; Art.87 §2 kw- 2; Art.178 § 1 KK- 90; Art.178 § 2 KK- 13

Ogółem zdarzeń- 682

- wypadki - 26, w tym pod wpływem alkoholu - 2
- kolizje- 656, w tym pod wpływem alkoholu- 22

Dane dotyczące problematyki narkotykowej:

- Ilość postępowań dotyczących naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (dane z miasta i powiatu łomżyńskiego)

- wszczęte- 30; • zakończone- 61; • stwierdzone- 66; • wykryte- 64; • nie wykryte- 2

d) STRAŻ MIEJSKA /od 01 stycznia do 30 września 2009 roku/

Korzystając z mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w analogicznym okresie czasu, Straż Miejska - dokonała 152 kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, min. W ramach rozpatrywania wniosków o zezwolenia, składane przez właścicieli punktów handlowych i lokali gastronomicznych; bieżących planowanych działań.

Za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, mandatem karnym zostało ukaranych sześćdziesiąt pięć, (65) osób, zaś w stosunku do sześćdziesięciu sześciu (66) osób jako sprawców wykroczenia- zastosowano karę pouczenia

e) OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ŁOMŻY /wg stanu na dzień 30.06.2009r/

W I półroczu 2009r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przyjął 211 zgłoszeń o przemoc w rodzinie z czego:

- 62 zgłoszenia wpłynęły z Komendy Miejskiej Policji w Łomży,
- 1 zgłoszenie z „NIEBIESKIEJ LINII”
- 1 zgłoszenie z MOPS w Łomży
- 1 zgłoszenie ze Szpitala Wojewódzkiego w Łomży
- 1 zgłoszenie ze Szkoły Zawodowej
- 145 zgłoszeń od osób doznających przemoc w rodzinie

W omawianym okresie Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży udzielił następującej pomocy;

- udzielono schronienia 3 kobietom doznającym przemoc (3 matki z 3 dzieci)
- udzielono poradnictwa psychologicznego 42 osobom
- udzielono porad prawnych 152 osobom
- udzielono porad socjalnych 45 osobom
- wsparcie psychologiczne 80 osób
- psychoterapia indywidualna 68 osób

f) ŁOMŻYŃSKIE SZKOŁY PODSTAWOWE, GIMNAZJALNE I PONADGIMNAZJALNE

Problemy zgłoszone przez szkoły:

- zdarzały się akty agresji i przemocy typu: popychanie, szarpanie, bójki, wyśmiewanie, agresja słowna i psychiczna
- istnieje zagrożenie nikotynizmem szczególnie młodzież ponadgimnazjalna
- w bieżącym roku przekazano do rozpatrzenia przez policję, jedno zdarzenie związane z przemocą fizyczną między uczniami
- najczęściej młodzież sięga po alkohol, drugie miejsce zajmują papierosy, narkotyki eksperymentowane są sporadycznie
- migracja zarobkowa rodziców- pozostawianie dzieci bez właściwej opieki
- alkoholizm w rodzinie, zaniedbywanie dzieci, przemoc w rodzinie
- młodzież eksperymentuje z alkoholem
- wagary, nadmierne opuszczanie lekcji, spóźnienia na lekcję
- łamanie prawa w internecie- wulgaryzmy, oszczerstwa, podszywanie się pod innych
- na terenie szkół występuje zjawisko przemocy wśród uczniów najczęściej w postaci agresji słownej a także psychicznej, szarpanie, bójki.

g) PROKURATURA REJONOWA W ŁOMŻY

W okresie od 01.01.2009r do dnia 30.09.2009r., zarejestrowano następujące kategorie postępowań:

Z użyciem przemocy :

- z art. 156 & 1 i 2 kk- 4 sprawy
- z art. 157 & 1 i 2 kk – 89 sprawdzenie
- z art. 282 kk – 7 spraw
- z art. 197 & 11 i 2 kk – 7 spraw
- z art. 148 & 1 kk – 1 sprawa
- z art. 158 & 1,2, 3 kk – 59 spraw
- z art. 191 & 1 i 2 kk – 24 sprawy
- z art. 280 & 1 i 2 kk – 57 spraw
- z art. 207 & 1, 2 kk – 189 spraw

na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- z art. 208, art. 43 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 58 spraw gdzie pokrzywdzonymi były osoby małoletnie tj. takie, które nie osiągnęły 18 roku życia,
- z art. 43 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 3 sprawy,

na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2007 roku o przeciwdziałaniu narkomanii :

- z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii- 44 sprawy
- z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii- 1 sprawa
- z art. 58 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii- 1 sprawa
- z art. 58 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii- 1 sprawa gdzie pokrzywdzonym był małoletni tj. osoba która nie osiągnęła 18 roku życia

Prokuratura Rejonowa nie odnotowała postępowań prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych oraz ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (z póź.zm) Nadmienić należy, iż sprawy z art. 13 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych prowadzone są w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia i Prokuratura nie dysponuje danymi w zakresie ilości przeprowadzonych postępowań.

Prokuratura Rejonowa nie prowadzi statystyk dotyczących wieku pokrzywdzonych, a zatem informacja nie zawiera danych odnośnie przestępstw popełnionych na szkodę dzieci i młodzieży. Wyjątek stanowią przestępstwa, których znamieniem jest działanie na szkodę małoletniego. W niniejszej informacji kwalifikowane są one z art. 208 kk (58 spraw- w poszczególnych sprawach może występować kilku pokrzywdzonych) i art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 29 ; lipca 2007 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Powyższe dane nie uwzględniają czynów popełnionych przez nieletnich sprawców czynów karalnych.

W ramach prowadzonej działalności cywilnej – Prokuratura Rejonowa w Łomży skierowała do Sądu Rejonowego w Łomży Wydział Rodziny i nieletnich 78 wniosków o zobowiązanie do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia przeciwalkoholowego (w zakresie swojej właściwości miejscowej).

h) SĄD REJONOWY WYDZIAŁ RODZINNY I NIELETNICH W ŁOMŻY

Za trzy kwartały 2009 roku rozpoznano w III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Łomży 343 sprawy na etapie postępowania wyjaśniającego oraz 122 sprawy w postępowaniu opiekuńczo- wychowawczym. W wielu sprawach występowała większa ilość nieletnich objętych jednym postępowaniem.

Stale ilość spraw wzrasta. Statystyka sądowa nie jest zbieżna ze statystyką policji, czy prokuratury. Wynika to z tego, że do Sądu wpływają zawiadomienia lub sprawy zarówno kierowane przez policję i prokuratora, a nawet przez szkoły, a dotyczą tego samego nieletniego i takiego samego czynu. Wszystkie mają jednak finał w sądzie.

Nie można porównywać ciężaru gatunkowego spraw. Czym innym jest sprawa o kradzież batona, a czym innym kradzież z włamaniem na szkodę kilkunastu tysięcy złotych.

Najczęściej wpływające sprawy dotyczą : kradzieży, pobicia, wymuszenia rozbójniczego i rozboju, gróźb karalnych, posiadania i używania narkotyków.

Obrót narkotykami odbywa się w lokalach rozrywkowych, kafejkach internetowych i w szkołach. Poza narkotykami narasta ilość młodzieży spożywającej alkohol i papierosy. Alkohol ze względu na brak kontroli i cenę kupowany jest na bazarze.

Kolejnym problemem są nagminne wagary. Z wypowiedzi nieletnich wynika, że kiedy wagarują to przebywają na terenie Łomży, na dworcu autobusowym, w miejscach gdzie sprzedaje się piwo.

Rozpoczynając sprawy sędziowie są zdumieni, że szkoły nie potrafią we własnym zakresie rozwiązać wielu problemów. Informacja do sądu aby skontrolować nieletniego, nie zapobiega jego zachowaniu w szkole. Zwykle liczy się to, że sąd od razu zastosuje wobec nieletniego surowe środki wychowawcze.

Katalog środków wychowawczych zawarty jest w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich i nie zawsze stosuje się oczekiwany społecznie środek wychowawczy.

W Łomży niezbędne jest ustanowienie Policijnej Izby Dziecka i Pogotowia Opiekuńczego, aby można było w razie konieczności niezwłocznie zatrzymać nieletniego do podjęcia dalszych czynności proceduralnych.

III. WNIOSKI

Picie alkoholu, palenie tytoniu i używanie narkotyków stanowią poważne problemy zdrowotne i społeczne współczesnego świata; są dotkliwym obciążeniem dla gospodarki, zaburzają życie jednostek, funkcjonowanie rodziny i środowiska.

W ostatnich latach zaobserwowano w naszym kraju znaczny wzrost częstości używania przez młodzież szkolną szkodliwych dla zdrowia substancji, w tym alkoholu.

Z punktu widzenia socjologicznego alkoholizm jest zjawiskiem społecznym, stanowi przejaw i formę niedostosowania społecznego, uważany jest za zjawisko społecznie niepożądane. W aspekcie medycznym uzależnienie alkoholowe jest zespołem chorobowym, patologicznym, klinicznym wymagającym leczenia.

W ujęciu psychologicznym jest zaburzeniem w rozwoju osobowym jednostki, charakteryzującym się uszkodzeniem sprawności psychofizycznych, zmianą postaw hierarchii wartości, z tendencją do agresji, autoagresji i przestępczości.

Młody człowiek uczy się wiązać swoje przyjemne stany z alkoholem, a nie z konkretnymi wydarzeniami życiowymi i w ten sposób oddala się od rzeczywistości. Młodzi ludzie zamiast odkrywać prawdę o sobie i o życiu w naturalnych i autentycznych doświadczeniach osobistych uczą się pośpiesznego i złudnego manipulowania własnymi uczuciami i umysłem.

Alkohol zaburza zdolność uczenia się dlatego wczesne rozpoczynanie picia staje się bardzo często przyczyną trudności i niepowodzeń w nauce. Wywołując w sposób sztuczny stany emocjonalne alkohol powoduje hamowanie rozwoju emocjonalnego i opóźnienie dojrzewania nastolatków.

W związku ze słabo ukształtowaną strukturą układu nerwowego młodzi ludzie cechują się słabszą tolerancją na alkohol. Powoduje to, iż nawet niewielkie dawki mogą wywołać niekontrolowane zachowania. Szybsza jest także droga do uzależnienia się. Podstawą diagnozy zachowań związanych z alkoholem i problemów alkoholowych wśród młodzieży są badania ankietowe przeprowadzone wśród młodzieży. Picie alkoholu przez młodych ludzi powoduje także bezpośrednie szkody indywidualne i społeczne. Jest ono przyczyną ryzykownych zachowań. Dlatego też nasuwają się następujące wnioski:

-Rodzina staje się, niestety, coraz bardziej słabnącym ogniwem w procesie wychowania. Świadczą o tym badania i obserwacje przeprowadzone w szkołach.

- Systematyczna i cykliczna edukacja rodziców od klas pierwszych, dotycząca postaw rodzicielskich, odpowiedzialności prawnej i moralnej za dzieci, zagrożeń.

- Zapewnienie dzieciom opieki po lekcjach. Wielu rodziców pracuje do późna, a dzieci są same

- Ścisła i systematyczna współpraca rodziców ze szkołą.

- Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży: zajęcia wychowawcze, koła zainteresowań- promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia.

- Przelamywanie mitów dotyczących picia, szczególnie piwa.

- Całkowity zakaz reklamowania napojów alkoholowych w mediach.

- Rozpoznawanie zagrożeń, wynikających z udostępnienia, sprzedaży i podawania nieletnim alkoholu.

- Stała i systematyczna kontrola miejsc, w których przebywa młodzież przez straż miejską, policję.

Na podstawie diagnozy można wyznaczyć strategiczne kierunki realizacji Programu:

1. Kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu programy wykorzystujące aktywność własną uczniów, i poszerzanie o inne rozbudowane, cykliczne programy profilaktyczne.

- Istotne jest, aby zajęcia profilaktyczne obejmowały ćwiczenia odmawiania picia, nieulegania naciskowi grupy, bronięcia własnych postaw i przekonań.

- Realizacja programów profilaktycznych obejmować powinna coraz młodsze grupy wiekowe. Jak wykazują badania, jednym z ważniejszych zadań jest dotarcie do uczniów szkół podstawowych. Jest to najlepszy moment, aby wpłynąć na zmianę preferencji w korzystnym kierunku, gdyż po przejściu do gimnazjum zaczyna się lawinowy wzrost niepożądanych zachowań alkoholowych.

- W związku z różnorodnością działań ryzykownych podejmowanych przez młodzież a także szeroką skalą innych zagrożeń wskazane jest tworzenie oddziaływań edukacyjnych i prewencyjnych dotyczących różnych środków odurzających (alkohol, tytoń, narkotyki) czy też adekwatnych sposobów zachowania się w sytuacjach przemocowych.

2. Wzrost dostępności programów edukacyjnych dla osób dorosłych dotyczących problemów alkoholowych m.in. poprzez preferowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących oprócz młodzieży także rodziców (np. „III Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków”, „Program Domowych Detektywów”).

3. Wspieranie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych i realizujących program socjoterapeutyczny w celu objęcia nimi jak największej liczby dzieci z grup ryzyka (rodziny dysfunkcyjne, w tym alkoholowe).

4. Współpraca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji i innych instytucji w kierunku prawnego egzekwowania przestrzegania ustawowego zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

5. Konieczne jest tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej angażującego wiele grup społeczności lokalnej (oprócz młodzieży i rodziców także wychowawców, sprzedawców napojów alkoholowych, przedstawicieli samorządu itp.)

6. Promowanie mody na zdrowy styl życia; zachęcanie i włączanie młodzieży do udziału w konkursach o charakterze edukacyjno-profilaktycznym itp.

7. Promocja, wspólnie ze szkołami, liderów młodzieżowych i wykorzystywanie ich aktywności w działaniach profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia.

8. Wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań.

9. Wprowadzenie do programów szkolnych stałych elementów edukacyjnych w zakresie zapobiegania zachowaniom ryzykownym. Zakup materiałów edukacyjno szkoleniowych.

10. Współdziałanie oraz pomoc w szkoleniu grup zawodowych i osób związanych bezpośrednio lub pośrednio z realizacją gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych (pracownicy lecznictwa odwykowego, policja, pomoc społeczna, pedagodzy, kuratorzy sądowi, członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i. in.).

11. Wykorzystywanie prawnego zobowiązania do leczenia odwykowego.

IV. STAN ZASOBÓW UMOŻLIWIJĄCY PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I TERAPEUTYCZNEJ NA TERENIE MIASTA ŁOMŻY:

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 1;

2. Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień, w strukturach którego działa:

–Poradnia Uzależnień;

–Poradnia Współuzależnień;

Poradnia dla uzależnionych od środków psychoaktywnych

–Oddział Terapii Uzależnień;

3. Świetlice socjoterapeutyczne – 2 + 3 świetlice opiekuńczo – wychowawcze

4. Grupy Samopomocowe „AA”- 3, „Al.- Anon, - 1;

Inne podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi posiadające w swoich statutach zapisy umożliwiające realizację tych zadań:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej
3. Poradnia Zdrowia Psychicznego Dla Dzieci i Młodzieży;
4. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2;
5. Komenda Miejska Policji;
6. Bractwo Trzeźwości im. Św. Maksymiliana Kolbego;
7. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Łomży;
8. CARITAS Diecezji Łomżyńskiej;
9. Parafie rzymsko – katolickie oraz inne związki wyznaniowe;
10. Centrum Katolickie działające przy Parafii pw. Krzyża Św.;
11. Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Łomży;
12. Biuro Porad Obywatelskich w Łomży ;
13. Ogniska środowiskowo – wychowawcze.- 2;
14. Szkoły/ placówki oświatowe i oświatowo – wychowawcze /.

Instytucje, stowarzyszenia, kluby sportowe nie mające statutowego zapisu w zakresie profilaktyki, lecz realizujące zadania wynikające z „Programu.. z zakresu propagowania zdrowego stylu życia, alternatywnych form spędzania wolnego czasu wśród dzieci i młodzieży, szczególnie zagrożonej problemem alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie”.

V. PRIORYTETOWE ZADANIA DO REALIZACJI W 2010 ROKU WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I WNIOSKÓW

1. Wspieranie ogólnopolskich kampanii edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej promujących zdrowie i trzeźwość.
2. Wspieranie programów profilaktycznych nakierowanych na wczesne wykrywanie i interwencję, zapobiegających uzależnieniu się młodocianych od alkoholu i substancji psychoaktywnych.
3. Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z terenu miasta Łomży .
4. Ograniczenie dostępności alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz promowanie zdrowego stylu życia.
5. Wspieranie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej
6. Zwiększenie niezbędnych oddziaływań terapeutycznych /dzieci, młodzież, dorośli/.
7. Podnoszenie umiejętności osób zawodowo lub społecznie zajmujących się rozwiązywaniem lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
8. Podejmowanie działań na rzecz trzeźwości kierowców.

VI.ZADANIA DO REALIZACJI W 2010 ROKU

Profilaktyka I – stopnia realizowana w ramach gminnego programu dotyczyć będzie działań obejmujących zadania z zakresu - prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo–wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadania konieczne do realizacji:

- 1.Edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji.
- 2.Wdrażanie w szkołach programów profilaktycznych dotyczących szkodliwości używania substancji psychoaktywnych i picia alkoholu.
- 3.Wspieranie ogólnopolskich i lokalnych kampanii edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej, promujących zdrowie, trzeźwość.
- 4.Dożywianie dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 5.Współpraca z lokalnymi ośrodkami masowego przekazu (media) w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów patologii społecznych.
- 6.Szkolenia dla pracowników placówek oświatowych, oświatowo – wychowawczych, itp z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
- 7.Organizowanie nieodpłatnych pozalekcyjnych zajęć (np:sportowych,kulturalnych etc.) jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież ze środowisk szczególnie zagrożonych patologiami.
- 8.Ograniczanie dostępności alkoholu i substancji psychoaktywnych, poprzez promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia, szkolenia sprzedawców oraz kontrolę miejsc sprzedaży i podawania alkoholu.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych;
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w nieodpłatnych zajęciach /alternatywnych formach spędzania czasu wolnego od nauki/;
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii;
- ilość publikacji, audycji radiowych i telewizyjnych w lokalnych mediach;
- liczba przeprowadzonych kampanii na terenie miasta;
- liczba osób uczestniczących w kampaniach promujących zdrowie, trzeźwość, bezpieczeństwo na drogach;

- liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w związku z zabronioną sprzedażą alkoholu dzieciom i młodzieży do lat 18;
- liczba interwencji Policji i Straży Miejskiej wobec naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości(...).

Profilaktyka II – stopnia realizowana w ramach gminnego programu ma na celu - udzielanie szeroko rozumianej pomocy / w tym pomoc psychospołeczna i prawna / rodzinom z problemem alkoholowym gdzie również występuje przemoc domowa.

Zadania konieczne do realizacji:

1. Rozwój profesjonalnych form pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej (dla dzieci i młodzieży wychowującej się w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanią i przemocą w rodzinie).
2. Wspieranie świetlic socjoterapeutycznych, w szczególności przeznaczonych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.
3. Wspieranie działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
4. Rozszerzenie ofert pomocy dla rodzin, które ponoszą konsekwencje wynikające z nadużywania alkoholu przez członka rodziny.
5. Podejmowanie działań w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (edukacja społeczności lokalnej; podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z ofiarami przemocy w rodzinie; itp)
6. Udzielanie pomocy rzeczowej dzieciom i młodzieży z rodzin, w których istnieje problem alkoholowy, w formie dożywiania, zakupu podręczników, pomocy szkolnych, leków, odzieży, pokrywania kosztów udziału w wycieczkach szkolnych, koloniach i obozach, a także w formie pokrywania innych kosztów wpływających bezpośrednio na poziom ich życia.
7. Zastosowanie procedury "Niebieskiej Karty".

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej, prawnej;
- liczba świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo wychowawczych;
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo wychowawczych;
- liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- liczba osób przeszkolonych w zakresie interwencji i pomocy ofiarom przemocy;
- liczba interwencji podejmowanych przez policję w związku z przemocą domową;
- liczba osób (dzieci, młodzież z rodzin z problemem alkoholowym) korzystających z pomocy rzeczowej;

Profilaktyka III – stopnia realizowana w ramach gminnego programu jest ukierunkowana na - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym jak i tym, które ukończyły terapię odwykową, ale mają problemy z utrzymaniem abstynencji.

Zadania konieczne do realizacji:

1. Zwiększenie niezbędnych oddziaływań terapeutycznych (dzieci, młodzież, dorośli).
2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników placówek leczenia odwykowego, pracujących z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, ofiarami przemocy w rodzinie, w tym z problemami alkoholowymi.
3. Zwiększenie dostępności informacji o formach pomocy (osoby uzależnione, współuzależnione, ofiary przemocy, problemy alkoholowe, problemy narkomanii).
4. Wspieranie organizacji pozarządowych i instytucji w zakresie realizacji zdrowego stylu życia dla osób po zakończonej terapii i trzeźwiejących alkoholików.
5. Wspieranie rozwoju leczenia odwykowego.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób podejmujących dobrowolne leczenie we wczesnym stadium choroby alkoholowej;
- liczba pacjentów, którzy po ukończeniu terapii utrzymują abstynencję przez ponad rok;
- liczba grup samopomocowych działających na terenie miasta (AA, AI – Anon);
- rodzaje działań podejmowanych w zakresie uzyskania pomocy w przypadku występowania problemów powodowanych alkoholem.

VII. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU W 2010 ROKU

1. Zadania programu powinny być bezpośrednio powiązane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych .

2. Realizacja Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej wymaga profesjonalnego podejścia do zagadnienia profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Konsekwencją przyjęcia tej zasady jest powierzenie realizacji zadań z tego zakresu osobom z odpowiednimi kwalifikacjami.

3. Niezbędnym jest kształtowanie zintegrowanej polityki wobec problemów alkoholowych. /angażując przy tym wszystkie instytucje i organizacje prowadzące działalność w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych , narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie miasta Łomży/

VIII. FINANSOWANIE ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ NA 2010 ROK.

Na realizację zadań Programu przeznaczają się środki finansowe pobierane za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Łomży.

IX. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ NA 2010 ROK”

W I kwartale 2011 roku Prezydent Miasta Łomży, przedłożył Radzie Miejskiej informację z realizacji „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej za 2010 r.”

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży
Wiesław Tadeusz Grzymała

ZASADY OGRANICZANIA DOSTĘPNOŚCI NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

- I. **W celu ograniczenia dostępności alkoholu, zgodnie z Art.12 pkt 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U.02.147.1231 – tekst jednolity ze zmianami / Rada Miasta odrębną uchwałą określa liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu /z wyjątkiem piwa/, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.**
- II. **Zgodnie z Art 12 pkt 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Dz.U.02.147.1231 – tekst jednolity ze zmianami / Rada Miasta określa w odrębnej uchwale zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Łomży i kierując się zasadą ograniczenia dostępności alkoholu określa obiekty chronione na terenie miasta.**
- III. **Prezydent Miasta przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych stosuje następujące zasady:**
  - 1.Podaje do wiadomości publicznej (na stronie www.lomza.pl oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Łomży) terminy i ilości wolnych punktów na sprzedaż, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych objętych limitem oraz określa terminy składania wniosków.
  - 2.Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych mogą składać wnioski o wydanie nowych zezwoleń na 2 miesiące przed upływem terminu ważności aktualnie podpisanego zezwolenia.
  - 3.W przypadku większej liczby wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych objętych limitem przy wyborze podmiotu ustala się listę rankingową wg następujących kryteriów:
    - a) Data wpływu wniosku,
    - b) Zasada jeden przedsiębiorca – jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych,
    - c) Opinia Rady Osiedla,
    - d) Brak negatywnych wyników kontroli w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości , przeprowadzonych przez MKRPA, Policję, Straż Miejską i inne uprawnione organa,
    - e) Opinia Policji tzn., informacja, że nie podejmowano interwencji w miejscu sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z powodu zakłóceń porządku publicznego w punkcie sprzedaży i jego najbliższej okolicy.
  - 4.Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane w oparciu o wnioski przedsiębiorców prowadzących działalność w tym zakresie (w danym punkcie) – w ramach tzw., „kontynuacji” mogą być wydane w drodze indywidualnego rozstrzygnięcia niezależnie od ilości złożonych wniosków – tylko dla przedsiębiorców, którzy dotychczasową swoją działalnością dają gwarancję przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Kryteria wymienione w punkcie ustalającym listę rankingową nie mają zastosowania.

IV. Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

2. Kontrolę przeprowadzają upoważnieni przez Prezydenta Miasta Łomży:

- a) pracownicy Urzędu Miejskiego,
- b) Straż Miejska,
- c) Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży,

3. Zakres kontroli obejmuje:

- a) zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnym zezwoleniem /zezwoleniami/,
- b) przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- c) przestrzeganie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych określonych w niniejszym programie.

4. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, których zakres określono w punkcie 3, przeprowadzane są co najmniej przez dwie osoby bez uprzedniego powiadomienia kontrolowanego.

5. Osoby upoważnione do dokonania kontroli mają prawo do wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych, w takich godzinach w jakich prowadzona jest ta działalność.

6. Czynności kontrolnych w przypadkach, o których mowa w punkcie 3, dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.

7. Podmiot kontrolowany obowiązany jest zapewnić warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.

8. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół w dwóch egzemplarzach, podpisany przez obie strony. Jeden egzemplarz pozostaje u kontrolowanego a drugi egzemplarz przekazuje się do organu wydającego zezwolenia.

9. Na podstawie wyników kontroli, organ wydający zezwolenia wzywa podmiot gospodarczy do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, *(o ile nie są one podstawą cofnięcia zezwolenia)*, lub wszczyna postępowanie o cofnięciu zezwolenia.

10. Sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych stanowi odrębne zadanie kontrolne.

11. Do końca stycznia każdego roku Wydział Spraw Obywatelskich składa do Prezydenta Miasta Łomży pisemną informację:

a) o wynikach kontroli przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży;

b) o liczbie wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży;

c) o liczbie cofniętych zezwoleń ze względu na nieterminowe wnoszenie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz ze względu na zabronioną sprzedaż alkoholu osobom nieletnim.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży
Wiesław Tadeusz Grzymała

**KRYTERIA JAKIM POWINNY ODPOWIADAĆ PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W
RAMACH ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ NA 2010 ROK**

1. Projekt programu powinien być zgodny z zadaniami przyjętymi do realizacji w Łomżyńskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej na 2009 rok/ z uzasadnieniem wyboru/.
  2. Projekt powinien jasno i czytelnie określać cele programu.
  3. Audytorium ,do którego jest kierowany program powinno być określone bardzo szczegółowo(ilość osób, w tym :szczególnie zagrożonych patologiami społecznymi , rodzaj odbiorców, wiek, płeć,).
  4. Program powinien zawierać
    - a/ szczegółowy konspekt uwzględniający:
      - podmiotowość i godność człowieka,
      - system wartości człowieka i poszanowania rodziny,
      - naukę asertywności,
      - skalę występujących zagrożeń,
      - metody pracy i pomoce dydaktyczne.
    - b / harmonogram planowanych zajęć/ godziny, dzień, miesiąc, rok/,
    - c/ miejsce realizacji,
    - d/ kwalifikacje osób prowadzących, staż pracy,
    - e/ opinie i sugestie młodzieży, nauczycieli lub pedagogów w przypadku, gdy program był wcześniej realizowany
  5. W przypadku uwzględnienia programu i otrzymania dofinansowania należy:
    - a/ przed podpisaniem umowy dokonać uaktualnienia złożonej oferty oraz kosztów realizacji zadań programu / w przypadku, gdy taka potrzeba zaistnieje/,
    - b/ na 7 dni wcześniej przed rozpoczęciem i realizacją zadania powiadomić Stanowisko ds. Zdrowia i Rozwiązywania Problemów Patologii Społecznej.
  6. Po zakończeniu realizacji programu należy przedłożyć szczegółowe sprawozdanie wraz z analizą wyznaczonego celu oraz opinię osób uczestniczących w programie wg. wzoru wynikającego z podpisanej umowy.
  7. Inne instytucje, stowarzyszenia, kluby sportowe nie posiadające statutowego zapisu dotyczącego profilaktyki, a składające oferty o dofinansowanie zadań w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej zobligowane są:
    - przedstawić szczegółowy harmonogram planowanego zadania /godzina, dzień, miesiąc, rok, miejsce realizacji/,
    - wskazać audytorium uczestniczące w realizacji zadania, /rodzaj odbiorców, wiek, płeć/,
    - zaplanować elementy profilaktyczne stanowiące integralną część realizowanego zadania,
    - rozliczyć zadanie zgodnie z pkt 5,6 w/w kryteriów.
- Kluby sportowe organizujące zajęcia sportowe w ramach programów profilaktycznych dla młodzieży zobowiązane są umożliwić nieodpłatne uczestnictwo w nich dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych.**
8. Wysokość wynagrodzeń dla osób realizujących programy profilaktyczne
Na podstawie rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2008 roku ustala się następujące limity stawek /wynagrodzenie brutto za godzinę pracy określonego rodzaju/:

Zajęcia profilaktyczne i edukacyjno – rozwojowe dla dzieci, młodzieży, rodzin oraz nieprofesjonalistów

- Prelekcje i pogadanki prowadzone w oparciu o przygotowany konspekt określający podstawowe tezy / w ramach długofalowego programu profilaktycznego/ – 45 zł
  - Zajęcia profilaktyczne dla młodzieży – 45 zł
  - Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – 25 zł
  - Zajęcia socjoterapeutyczne – 45 zł
  - Systematyczne dyżury interwencyjno – wspierające dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – 40 zł
- Prowadzenie tego rodzaju zajęć wymaga podania liczby godzin, ilości i liczebności grup słuchaczy, stawek, a także kwalifikacji osób prowadzących. Dyrektorzy Placówek zawierają umowy – zlecenie, z pracownikami realizującymi programy profilaktyczne.

Programy terapeutyczne oraz pomoc rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i członków ich rodzin:

- Godzina psychoterapii indywidualnej w ramach programu terapeutycznego – 60 zł
- Godzina psychoterapii grupowej w ramach programu terapeutycznego – 70 zł
- Mikroedukacja dla pacjentów w programach terapeutycznych – 40 zł
- Supervizja grupowa terapeutów uzależnień uczestniczących w procesie szkolenia i certyfikacji – 90 zł
- Specjalistyczna pomoc psychologiczna dla dorosłych dzieci alkoholików i osób współuzależnionych – 45 zł

Działania interwencyjno – wspierające dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe:

- Systematyczne dyżury interwencyjno – wspierające, monitorujące przebieg skuteczności podjętych działań interwencyjnych – 40 zł
- Dyżury w punktach interwencyjno – konsultacyjnych „Niebieskiej Linii” – 35 zł
- Zajęcia terapeutyczne – korekcyjne dla ofiar i sprawców przemocy prowadzone według przygotowanego scenariusza – 45 zł
- Konsultacje specjalistów, prawnik, lekarz, psycholog – 50 zł

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży
Wiesław Tadeusz Grzymała

Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży

I. Osobom powołanym w skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży – za wyjątkiem pracowników Urzędu Miejskiego - ustala się miesięczne wynagrodzenie, za wykonanie niżej wymienionych zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi :

1. Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych /art. 4,1 ust. 1 w/w ustawy/ poprzez :
  - a) zgłaszanie propozycji i opiniowanie projektu „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej ” ;
  - b) opiniowanie projektów uchwał dotyczących liczby oraz zasad usytuowania na terenie miasta Łomży punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych / art 12 ust. 4 określone w gminnym programie profilaktyki/.
2. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Łomży w sprawach o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym w art.12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych niezbędnych przy wydawaniu opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Łomży w sprawach o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego:
  - a) przeprowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu oraz z ich rodzinami,
  - b) kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania pisemnej opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają porządek publiczny,
  - c) kierowanie do sądów wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
  - d) współpraca z Sądem Rejonowym w Łomży, kuratorami sądowymi, Komendą Miejską Policji w Łomży, Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Szpitalem Wojewódzkim w Łomży, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łomży i innymi.
5. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie określonym w niniejszym programie / **Zasady Ograniczenia Dostępności Napojów Alkoholowych/**

II. Za wykonanie w/w zadań ustala się wynagrodzenie w następującej wysokości :

1. Za wykonywanie zadań / pkt.1 ppkt a i b; pkt 2 / podczas plenarnych posiedzeń MKRPA:
  - a) Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego otrzymują wynagrodzenie w wysokości - **6 %** najniższego wynagrodzenia (*określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadań*) za każde posiedzenie.
  - b) członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości - **4 %** najniższego wynagrodzenia (*określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadań*) za każde posiedzenie.
2. Za wykonanie zadań określonych w punkcie 3 , tj. za przeprowadzenie oględzin jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych dokumentowanych protokołem, przysługuje wynagrodzenie w wysokości – **2 %** najniższego wynagrodzenia (*określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadania*).

3. Za wykonanie zadań /pkt 4 pkt a,b,c,d/ dotyczących rozpatrywania wniosków o leczenie odwykowe przysługuje wynagrodzenie w wysokości - **15 %** najniższego wynagrodzenia (*określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadań*).
4. Za wykonanie zadań określonych w punkcie 5., tj. za przeprowadzenie kontroli jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych dokumentowanej protokołem, przysługuje wynagrodzenie w wysokości – **3 %** najniższego wynagrodzenia (*określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadania*).

III. Przewodniczący Komisji jest odpowiedzialny za organizację i prawidłową realizację zadań wykonywanych przez Komisję oraz za pracę poszczególnych Zespołów, jeśli ich funkcjonowanie jest niezbędne do wykonania poszczególnych czynności .

IV. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie przygotowanego i potwierdzonego przez Przewodniczącego miesięcznego zestawienia potwierdzającego wykonanie zadań przez poszczególne osoby powołane w skład Komisji.

V. Przewodniczący na podstawie przygotowanego zestawienia opisanego w pkt IV, określa ostateczną kwotę miesięcznego wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji.

VI. Przewodniczący ustala roczny plan pracy i wydatków pracy Komisji.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży
Wiesław Tadeusz Grzymała

SPIS TREŚCI

Numer strony:

Strona tytułowa.....	2
I. WPROWADZENIE.....	3
II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA.....	4
III.WNIOSKI	9
IV.STAN ZASOBÓW UMOŻLIWIĄJĄCY PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I TERAPEUTYCZNEJ.....	10
V.PRIORYTETOWE ZADANIA DO REALIZACJI W 2010 ROKU WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I WNIOSKÓW.....	11
VI ZADANIA DO REALIZACJI W 2010 ROKU.....	12
VII. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU W 2010 ROKU.....	13
VIII.FINANSOWANIE ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ NA 2010 ROK.....	14
IX.SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKII I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ NA 2010 ROK.....	15
➤ Zasady ograniczania dostępności napojów alkoholowych /załącznik nr 2 do uchwały Rady Miejskiej Łomży.....	16
➤ Kryteria jakimi powinny odpowiadać programy profilaktyczne realizowane w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej / załącznik nr 3 do Uchwały Rady Miejskiej Łomży/.....	18
➤ Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży / załącznik nr 4 do Uchwały Rady Miejskiej Łomży/.....	20